

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő: Rudnyánszky Gyula.	Kiadó lap ■ adonos: F á s z l ó J ó z s e f.	Egyesületi ára 4 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27
Helyben: Negyedévre	3 hónapra.			
Egész évre:	12 "			
Időnként: Negyedévre	5 "			
Egész évre:	20 "			

Könyv és szerszám.

— június 24.

Valamikor nem is oly rég, a pályaválasztás idején így állították fel a kérdést: könyv vagy szerszám. Ezen a korszakon ma már tulva-gyunk. Megértettük, a nyugoti példák és saját keserves tapasztalataink révén, hogy minden foglalkozási ág, minden pálya, a mitől kenyérkere-setet várunk, megköveteli a képzett séget s az ehhez szükséges előta-nulmányokat. Már lassacskán arra is rájöttünk, hogy sem a mennyi ségbeli, sem a minőségbeli tanulás nem dönti el a leendő existenciá-készültségét a megélhetésért való küzdelemre, hanem körülbelül egy-formára taksálandó minden studium, a mely az illető szakra tökéletes kiképeztetést nyújt. Sőt annyira ju-tottunk hogy ma már a különböző gyakorlati pályákra való studiumok-ban csak azt látjuk, hogy az mire kvalifikál, de kezd kivészni a meg-ítélésnek az a módja, hogy mi disz-kvalifikál. A jogi, orvosi, mérnöki studium ügyvédi, orvosi, mérnöki pályára minősít, a nélkül azonban hogy ennek a minősítvénynek szociológiai szempontból magasabb, kül-lönle esebb értéket és jelentőséget tulajdonítanak, mint a gazdasági, ipari vagy kereskedelmi minősítvé-nyeknek.

Igy állunk az életpályákra kva-lifikáló tanulmányok megítélésére és értékelésére nézve — elvben.

Megfelel-e azonban ennek az elvnek a gyakorlat?

Bizony, sajnos, nem. A *hönyv és szerszám* még mindig két egy-mástól távol eső, egymással nem egyenrangú fogalom a társadalmi alkalmazásban. Felfogásuk még a régi fogalmak bilincseiben vergődik dacára annak, hogy elvileg a modern eszmeáramlathoz iparkodik alkal-mazkodni.

A könyv — az a tanultság, a diploma szimbóluma; a szerszám — az a kézművességé, a pusztán fizikai képességé s mint ilyen, alsób rendű sőt, mondjuk ki nyiltan, sokak előtt diszkvalifikáló.

Megpróbáljuk, a mit eddig elvont diszsertáció formájában mondottunk lefordítani jó magyarra.

Mi, vagy sokan közülünk, még mindig azt hisszük, hogy a *diploma nyújtotta pályák az egyedüli uri pályák*. Minden egyebet a *mester ember* kategóriájába sorozunk. — Holott évről évre látjuk, mint de valvólódik etikai és anyagi értékben egyaránt a diploma, abban a mérték-ben, a mint a diplomás proletárius ijesztő tömeggé kezd növekedni. Viszont évről évre nagyobb a panasz oly kvalifikált emberek hiánya miatt a kik az ipar és kereskedelem fej-lesztésében maguknak biztos és bő-séges keresetet, gazdaságunknak pedig újabb és erőteljesebb lendüle-tet adhatnának.

Éppen a mostani válságos idők nyujtanak bőséges alkalmat a tőp renkedésre! Az iparteremtés elemei-nél tartunk; szemünk egy távoli célra irányul: emancipálni, a meny-nyire lehet, gazdasági életünket az időjárás és az elemek szeszélyeitől s a mezőgazdasággal párhuzamosan a nemzeti gazdaság egy másik té-nyezőjét megteremteni, a nemzeti ipart.

Ipar iparos nélkül elképzelhe-tetlen. Kik teremtsék meg Magyar-országban a nemzeti ipart? Diplomás emberek? Jogászok, orvosok, mér-nökök? Nemde, ez abszurdum. Szak emberek nélkül, még pedig tanult szakemberek nélkül, a kik a könyv vel és szerzzámmal szerezték meg a kvalifikációt, igazi magyar ipart nem fogunk teremteni.

Soha nem volt aktuálisabb az iparos nevelés kérdése, mint napja-inkban, a mikor az átmeneti kor

szakot érezzük valamennyien, mert érezzük az átmenet szükséges, elodázhatatlan voltát.

S tudjuk és érezzük valameny-nyien, hogy alapos szakismeretekkel bíró, tanult férfiakra van szükség, a kik képesek nagy gyári vállalato-kat vezetni s azok termékeit piacké-pessé tenni. S ilyenekben van a leg-nagyobb hiány.

Az intelligens osztály Magyar-or-számban még mindig tulságosan tódul az értelmi pályákra s csak a bukotta-kat szánja iparosoknak.

Igy aztán nem csoda, ha kevés emberanyag áll rendelkezésre a jö-vendő nag ipar megteremtésére s az anyag is meglehetősen gyenge. Halljuk is a panaszt, hogy senki se akar se kereskedő, se iparos lenni; senki se akarja fiát e pályákra te-relni, csak a kinek muszáj, a kinek fa megbukott. A ársadalomnak ugy-nevezett jobb elemei hallani sem akarnak arról, hanem nagy költség-gel, nagy kinnal bajjal vonszolják a fiút az iskolákon, a vizsgálatok re-tortáin keresztül, hadd maradjon meg a minősítése „urnak“, — a mi nálunk már a 30 forintos dijnoksá-gon kezdődik. Művezetőket, főmol-nárokat, főgépészeket stb. pedig az alatt importálni kell a külföldről, mert Magyarország nem képes ele-gendő és megfelelő erővel gyarapi-tani az iparos osztályt.

Most, a válságos időkben össze-kell fognia a társadalomnak a kor-mánnyal és kölcsönös, együttes buz-dítás, sőt némi erőltetés útján is le-kell rakni a jövő nézeti ipar fejlődésének erős, biztos alapjait. Vérébe kell oltani a magyarságnak azt a tudatot, hogy ma már az ipari pálya miat társadalmi állás is teljesen egyrangú az ugynevezett diplomás uri pályákkal. A könyvet és szerszámot nem szabad többé az ipari pályán egymástól elválasztani

Nyári ruhák

Tisztítását és festését

Férfi ruhák



Kifogástalanul teljesít **KONCZ JOZSEF** kelme-
festő és ruha tisztító Debrecenben. **Üzlet:** Battyá-
nyi-u. 2., — **műhely:** Vár-u. 3. (Zenede épület.
szakszerűen javíttatnak és vasaltatnak.

A vasutasok.

június 24.

A képviselőház letárgyalta és elfogadta a vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot. Hogy a vita nagyobb hullámokat nem vert s a képviselőház ily hamar s egyértelműen végrehajtható a javaslattal, ez annak bizonyítéka, hogy a kérdés megoldása olyan, mely a vasutasoknak éveken át hangzatos panaszait és sérelmeit orvosolja s alkalmas arra, hogy még a maradványait is eloszlassa annak az izgalmas hangulatnak, mely pár hét előtt vészes indulatként lobogott országpszerte.

A mi korrigálni való volt az eredeti tervezeten, szerencsésen megtörtént s a kereskedelmi kormány a maga részéről is készségesen hozzájárult ahhoz, hogy az aggodalmak eloszoljanak s a vasutasok derék tisztikara, valamint az összes alkalmazottak most már minden keserűségtől menten, odaadón és a régi kipróbált kötelességtudással és szakértelemmel teljesítsék hivatásukat az ország nagy érdekeinek szolgálatában.

Igen rövid idő múlva a vasutasok az új fizetésrendezés gyümölcseit is élvezni fogják. Nincs senki az országban, aki szívből ne örülne annak, hogy helyzetük javult s az az áldozat, melyet az ország hoz, bizonyára a legjobb befektetésnek fog bizonyulni, mert egy elégedett és sorsával kibékült tisztviselői kar bőségesen megtéríti jó és becsületes munkával azt a többletet, melyet az ő méltányos igényeinek kielégítése okoz.

Hogy a kormányban meg volt és meg van az igazi jóakarát, sőt szeretet a vasutasok iránt, annak nemcsak az a bizonyítéka, hogy a fizetésrendezésnél figyelembe vett és teljesített minden oly kívánalmat, mely módjában volt, hanem újabb intézkedése is, melylyel a vasuti munkások aggkori ellátását iparkodik biztosítani. Jelentős szociálpolitikai tény ez, a melynek méltánylása elől lehetetlen elzárkózni. Biztosítani azok sorsát, a kik hosszú szolgálat után megrokkolva, vagy baleset folytán munkaképtelenné válván, különben a nyomornak és kétségbeesésnek martalékává lennének. Biztosítani özvegyek és árvák számára a megélhetést, ha elvesztik a kereső kezét, mely az államvasutnak dolgozott, oly humánus eljárás, mely a kormány szociálpolitikai felfogására és kötelességtudására jellemző. Ezzel egyúttal elveszi a szociálista agitációnak is az alapját, mert tettekkel bizonyítja, hogy az állam a munkás emberben nemcsak a munkást látja, hanem az embert is, a kinek ha erejét igénybe vette hosszú ideig, ereje fogytán is tartozik annyival, hogy megélhetésre való nyújtson neki.

Ezzel tehát a vasutasok egész munkakörében és minden kategóriájában megtörtént az a rendezés, mely biztosítja az alkalmazottak jobb sorsát, megnyugtatja őket jövőjük iránt s megadja nekik azt a lelki nyugalmat, mely felelősségteljes szolgálatuknak elengedhetetlen feltétele.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Sajáttudósítónktól. —

Budapest, 1904. jun. 24.

A mai ülést Perczel Dezső elnök vezette. A tegnapi ülésen Szivák Imre a mentelmi bizottság elnöke egy mentelmi ügy halogatását mentetve olyan fejtegetésekbe bocsájtkozott, a melyek mozgalmat idéztek elő a bal oldalon. A tegnapi ülésen az elnök megvonta Szederkényi Nándortól a szót.

Szederkényi Nándor: Az ülés elején arra hivatkozott, hogy az elnök megvonta tőle a szót. Ez szerinte jogtalanság és ennél fogva bejelenti képviselői mentelmi jogának megsértését.

A bejelentést a mentelmi bizottsághoz utasították.

Apponyi Albert gróf személyes kérdésben nyilatkozott, a tegnap szóba került mentelmi ügyről. A múlt év nyarán előfordult esetben őt képviselő ellen megrovást indítványozott a mentelmi bizottság. A jelentés beadását ő akadályozta meg, mert neki mint a ház elnökének az volt a feladata, hogy a ház méltósága megóvassék, mert akkor ugy értesült, hogy a képviselők önmaguktól akarják a házat megkövetni. Ezt tartotta a legteljesebb elégtételnek. Ez volt az oka, hogy a mentelmi bizottságot megkérje, ne terjessze be jelentését. Külömben pedig a bizottság határozatát nem tartotta a házszabályokkal egészen összeegyeztethetőnek. Hogy Kossuth Ferenc ebben az ügyben közbenjárt volna, arról nincs tudomása. Hogy a mentelmi bizottság nem adta be jelentését, az nem megegyezés, hanem elnöki intézkedés volt.

Ugron Gábor nagyon méltányolja Apponyi eljárásának indokait, de az ügy még nincs elintézve, mert a ház megkövetése nem történt meg, és így a ház elé kell terjeszteni.

Kubik Béla tegnap azt mondta, hogy Szivák előadását deránálják; ma az megtörtént Szivák tehát nem mondott igazat.

Szivák Imre kijelenti, hogy őt csak Kossuth deravnálhatja, mert ő a megálapodásról nem az elnöktől, hanem Kossuth-tól értesült. Állását fenntartja.

Kubik Béla azzal magyarázza felháborodását, hogy a Kossuth pártot ismét paktálással vádolták. Ő sohasem birt abba belenyugodni, hogy a Kossuth-párt paktál.

Ezután a névszerinti szavazás következett Tisza István gróf tegnapi válaszában a galac-debreceni dologban. A szavazást szünet előzte meg, majd pedig az M betűn kezdtek meg a szavazást. Nagy derűtség támadt, a mikor Sággy Gyula elszólasból igennel szavazott,

Gabányi Miklós: Vigyázz, már nem vagy maneluk: (Derűtség.)

Sággy ki is igazította a voksot nemre. Apponyi Albert szintén nemmel szavazott. Hódossy Imre igennel szavazott, a mire a szélsőbaloldal viharos hochkiáltásokba tört ki. Hódossy fölkel és távozott a teremből.

Kubik Béla: Jó éjt Ocskay brigádros.

A Kossuth-párt, a néppártiak, Ugronék és a nemzeti párt mind nemmel szavaztak.

A mig odabent szavaztak, a bal folyosón Boncza (Elek) Miklós erdélyi képviselő rosszul lett és elájult; orvos kezelésére bízták.

Délben az elnök kihirdette az eredményt. 442 igazolt képviselő közül elnök nem szavazott, 126 képviselő igennel, 55 nemmel szavazott, távol volt 270. és így szavazat többséggel a választ tudomásul vették.

Felkiáltások a baloldalon: Hoch! Hoch!

Az 1904. évi állami költségvetésre tértek át.

Neményi Ambrus előadó néhány szóval elfogadásra ajánlotta a költségvetést. Azért nem beszél a költségvetésről, mert letárgyalása nem sürgős.

Komjáthy Béla a Kossuth-párt álláspontját fejt ki a költségvetéshez, és már előljárójában kijelenti, hogy nem fogadja el a törvényjavaslatot. Nagyon helyesli azt a magyar parlamentben kifejlesztett szokást, hogy a költségvetés tárgyalása alkalmával tárgyalják a kormányzat általános politikáját is. És ilyen értelemben akar a költségvetéssel foglalkozni. A Kossuth-párt politikája a függetlenség és önállóság. Nem áll az, hogy a párt elérhetetlen ideálért küzd, és azért nem juthat kormányra. Ez a téves felfogás az oka, hogy a kormány a választásokon többséget szerezhet. A többség eltér a 67-es alaptól, mert a paritást sehol, a hol a külsőségről van szó, nem tartják és nem tartatják meg. A horvát kérdéssel foglalkozott hosszasan, és arra a következtetésre jutott, hogy sokkal kedvezőbb Horvátország helyzete, mint a mi állami helyzetünk Ausztriában. Majd a költségvetés pénzügyi birálatába merült bele.

Apponyi Albert gróf szóval fel ezután. Nagy beszédben fejt ki álláspontját és bejelenti, hogy ő és a nemzeti párt a kormány ellen a legerélyesebben harcolni fog. A civillistát addig egyáltalán nem szavazza meg, míg külön magyar udvartartás nem lesz. Hosszasan bírálja a kormányt, melynek működése veszedelmes. Végül kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el.

A vitát holnap folytatják.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Hivatal vizsgálat a vármegyén.** Domahidy Elemér főispán két nap óta hivatalvizsgálatot tart a vármegyeházán. A legapróbb részletekre is kiterjedő vizsgálat eredménye eddig rendkívül kedvező. Amennyiben fényesen igazolja, hogy Hajdúvármegye közigazgatása valóban mintaszerű. Az ügyvitel, a kezelés, az ügyek gyors elintézése, a hivatali rend és pontosság kifogástalan. A főispán a mai napon minden valószínűség szerint befejezi a központi vizsgálatot.

Mihalovits J. gyógyszertárában a „Kigyóhoz“ Debrecen, főtér, a városházzal szemben

ajánlja **Harmat arcorát** (pouder), mely készítmény üde szint kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arcbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arc- vagy rizporral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdév, széppé teszi s megóvja a megráncosodástól. (Kapható színben: fehér, rózsaszín, krém színben) mintadoboz Harmat powder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá a következő arcorait: **Berlini Felpuder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. 1 kor. 60 fillér. **Velupouder** (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor.

× **A városi közigazgatási bizottság** szombaton délután *Domahidy Elemér* főispán elnöklésével rendkívüli ülést tart.

× **Városi közgyűlés.** Debrecen város júniusi közgyűlése a hónap utolsó napján június 30-án csütörtökön lesz. A közgyűlés tárgysorozata még nem volt teljesen összeállítható, amennyiben a jog- és pénzügyi bizottság csak június 27-én tárgyalhatja a közgyűlés egyik nagyfontosságú ügyét.

× **Tanácsülés.** Kovács József polgármester elnöklésével tanácsülés volt tegnap délelőtt. Az ülésen a folyó ügyek nyertek elintéztést.

× **Vármegyei rendkívüli közgyűlés.** Hajdúvármegye július 2-án rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozatát a vármegyei állandó választmány június 28-án kezdeni készíti elő.

EGYHÁZ és ISKOLA.

A felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgálatai. Ez iskola érettségi vizsgálatának eredményéről szóló tegnapi közleményünkbe téves értesülésen alapuló több hibás adat csuszott be, amelyet illetékes helyről nyert információ alapján a következőkben sietünk helyreigazítani. Érettségire becsátott 27 jelölt közül két vizsgálattevőt megkísérelt súlyos szabálytalanság miatt a vizsgálatról felfüggesztették; 2 vizsgálattevő a vizsgálatról orvosi bizonyítvánnyal igazolt betegség miatt visszalépet és szeptemberre nyert engedélyt. A megmaradt 23 jelölt közül simán keresztül ment a vizsgálaton és érettségi bizonyítványt nyert 16 ifju, 7-et pedig 1 vagy 2 tantárgyból szept. hóban teendő javító vizsgálatra utasított a vizsgáló bizottság. Ezeknek egy kis tanulás mellett szeptemberben kezökben lesz a bizonyítvány. Egész évre senkit sem vettek vissza. Igaz annyi, hogy felső kereskedelmi iskolánkban a vizsgálattevőkkel szemben szigorú, bár jóakaratu mértéket alkalmaznak. E szigorúságra azonban azért van a szükség, mivel az iskola végzett növendékei egyenesen az életbe lépnek ki. Az élet pedig bármely iskolánál szigorubb bíráló és bíró. Hogy két vizsgálattevőnél a csempészés kísérlete is elegendő volt arra, hogy vizsgálatuk felfüggesztessék, azt érthetőnek, jogosnak és máskor is követendőnek fogja ítélni mindenki, aki tudja, hogy leendő üzletembereinknél minden eszközzel el kell fojtani minden hajlamot, amely a tisztességgel és becsülettel ellenkezik és amely a reális tudás és becsületes törekvés rovására a szédelő ügyeskedés útján óhajtaná boldogulni. Ezért oly szigorú ez iskolában a vizsgálaton az örködés és ellenőrzés, hogy szinte lehetetlen ott bármiféle diákos csinytevés. — Téves végül a tegnapi közleménynek az a része, amely megjegyzést tartalmaz az intézet jellegére és a szükséges felügyeletre nézve. A debreceni felső kereskedelmi iskola nem magán iskola, hanem a többi

nem állami, tehát községi, társulati, felekezeti iskolákkal teljesen egyenlő jogosultsággal bír, felügyelet dolgában az államiakkal egyforma elbánásban részesülő, adminisztratív tekintetben ugyanazon szabályzatokhoz alkalmazkodó teljesjogu nyilvános iskola. Ennyi az amit a tegnapi téves, de bizonyára nem szándékosan rosszakaratu állítások helyreigazítására szükséges volt kijelentnünk.

A siketnémák vizsgálója. A siketnémák debreceni államilag segélyezett iskolája folyó hó 26-án (vasárnap) délelőtt fél 11 órakor tartja a városháza közgyűlési termében évről-évre tartott vizsgálatát, amelyen a gyámolító egyesület elnöksége szívesen lát minden, az ügy iránt érdeklődő emberbarátot. Ugyanakkor a lány növendékek kezimunkái is megtekinthetők, amelyek egyik mellékteremben fognak közszemlére kitétetni. A kezimunka minden darabja eladó és csupán az anyag árának fejében megszerezhető. A vevő a megvett tárgyat a vizsgálat után azonnal el is viheti. A vizsgálaton a kormányt Klis Lajos budapesti igazgató fogja képviselni, aki szombaton este érkezik városunkba.

Bizottsági ülés. Az ev. ref. egyház bizottsága június hónap 28-án kedden délután 3 órakor Dicsőfi József lelkész elnöklésével gyűlésezik az egyház tanácstermében, amelyen a múlt évi pénztári jelentésen kívül a segélyezendő új árvák ügyében fognak tárgyalni.

A magyarságért.

Tegyük alapítványt a diplomáciai pályára készülő fiaink részére.

A politikai élet nagy gonddal visszaállított rendjét megzavarta a galaci eset.

Nem kívánunk e rovatban a galaci konzul iskolás gyermekhez méltó fejlesztéséről szólni. Ez az eset minket más tárgyra vezérel. A magyar állami nyelv jogán esett csorbát köszörüljük ki az erre hivatottak a törvény keretében, vagy ha a törvény nem elég világos egy új törvény meghozásával kell a magyar nyelv jogait biztosítani.

Nyilvánvaló dolog, hogy a magyar fiuk közül alig lép valaki a diplomáciai pályára. Az erre való előkészület fáradságos, a mindennapinál nagyobb tehetőséget és szorgalmat kíván, azonkívül ezen pályára vezetett út költséges. Nálunk pedig arra törekszik minden szüle, hogy az iskola után pár évre kenyérhez jusson gyermeke. A kiknek pedig nagy vagyonuk van, azok vagy őseik örökén gazdálkodnak, vagy külföldön verik el birtokaik jövedelmét, vagy itthon a semmittevés karjaiba dőlve a nemzeti kasszinóban vagy a lóversenytéren izgatják magukat. Egy-egy kiválóbb tehetség szánja csak rá magát a diplomáciai pályára, nem csoda tehát, ha ezen a tekintélyes és nagy jövedelemmel rendelkező pályán alig találunk magyar embert.

Már pedig nekünk minden alkalmat meg kell ragadnunk magyarságunk biztosítására, a magyar állameszme megerősítésére. Hogyan kívánhatnánk magyar

érzést attól, aki osztrák szellemben nevelkedett, vagy Budveisban tanult meg bennünket gyűlölni? És bár írott törvény szerint a paritás elvén állunk, azt látjuk, hogy nagykövetségünk, konzulátusaink személyzetének legnagyobb részben idegen a mi nyelvünktől. Nem érez velünk, hanem minden egyes esetben ellenünk, érdekeink ellen dolgozik. Lehet, hogy annak a boldogtalan galaci konzulátusnak még mindig az a nézete, hogy Magyarország egy Ausztriába beékellet német-osztrák tartomány és hogy a magyar olyan barbár néptörzs, melynek nyelvét a művelt világ nem is ismeri.

Nagyon kívánatos volna éppen azért a diplomáciába egy kis magyar szellemet bevinni. Ez pedig úgy történhetnék meg, ha módot és alkalmat nyujtanánk a magyar középosztály tehetséges fiainak a diplomáciai pályára való lépésre. Azért mondjuk, hogy a középosztály fiainak, mert ez az osztály magyarságunk erős, életképes és leginkább hajthatatlan törzse. Egészséges szellem lakja lelkét és ismeri a történelemnek, ennek a nagy tanítómesternek ama feljegyzését, hogy a nemzeti nyelv elárulása hozta létre a nemzet legboldogtatanabb korszakait, de másrészt a magyar középosztály hon szerelme épített legtöbbet a magyar állam épületén.

Keltsük fel e nemes ambíciót a magyar ifjak lelkében. Küldjük jeleseit a diplomáciai pályára. Törekvésüket könnyítsük meg e célra teendő alapítványainkkal. Kiszámíthatlan haszna volna ezen intézkedésnek és évtizedek múlva érdekeink megvédésében megtalálnánk áldozatunk tökéjének szelleme kamatait.

Kezdje meg a magyarság és a magyar nyelv védelmét Debrecen város hazafias közönsége. Illeszzen be már a jövő évi költségvetésbe egy olyan összeget, melynek kamataiból egy debreceni születésű, tősgyökeres magyar ifju diplomáciai kiképztetése keresztül vihető. Szándékát atyafiságos bizodalommal küldje meg az összes törvényhatóságoknak pártolás végett. Nem tudjuk, nem akarjuk elhinni, hogy a hatalmas Debrecen ébresztő szavára a törvényhatóságok ne reagálnának.

Ne fecséreljük el az időt meddő közjogi vitákkal, hanem neveljünk olyan magyarokat, akik a keleti akadémia idegen tudománya mellett magyarságuk lángoló érzését is beviszik a diplomáciába. Ne szavakkal mentsük a még megmenthetőt, hanem tettekkel azon vonalak elfoglalásával, melyekről eddig önmagunk gyámoltalansága leszorított. Tért kell hódítani, harcolni kell, de nem az áldatlan obstrukció fegyverével, mely mint a mult mutatja ugyis derékbeadásal végződött, hanem okos körültekintéssel és a magyarsággal idegen szellem kiszorításával.

Ajánljuk ezt az eszmét Ronszib Lajos főszámvevő figyelmébe annál inkább

mert immár itt az idő, melyben az 1905. évi költségvetés egybeállítása elérkezett.

Az eszme keresztülvitele nem lesz nehéz, mert Debrecen város törvényhatósági bizottsága, mint egy ember vitéz nélkül fogja megadni ezt a hazafias áldozatot. Hiszen nem vonható kétségbe Debrecen magyar érzése s azt a városi bizottsági tagok közül egyről se mernők feltételezni, hogy a hazáért, a nemzeti ügyért, a magyar nyelv jogaiért csak üres, értéktelen szóval, lármával hódol, de a jövő előkészítésére cselekedni, áldozni nem hajlandó.

Hisszük, hogy Debrecen lesz itt is az első, mely példát mutat s leteszi az első alapítványt diplomáciánk magyarsága érdekében.

H I R E K.

Lóvásár a Hortobágyon.

— jun. 24.

A hortobágyi vásár csorba volt az idén. A hasított körmű állatokat a zárlat miatt nem lehetett felhajtani; így csupán lóvásár volt.

De azért vígan folyt az áldomás egész nap.

Idegének messze földről nagy számmal érkeztek és a jobb lovak jó áron keltek.

A muzsika szól, pattogott a kártya, a csárdában vígan járták a csikós legények a Kállai kettőt.

Szóval odabent a csárdában meg a csárda körül a vásári sokadalm a régi szokott kedvvel kivette részét a hortobágyi szabadságból. Némelyik legény akkorákat kurjongatott, hogy rengett belé a mestergerenda.

Hej! pedig a Hortobágy képe de szomorú mostanában.

Mintha tűz pusztította volna végig a mezőt. Nem is legelő a Hortobágy, hanem egy nagy téglágető, melyben a talajt pirosra égette a kegyetlen nap. — Másfél hónapja irtja odakint az életet a rettenetes szárazság. Ki is irtotta már az utolsó fűszál. Leperzselt sivatag, vörös színben izzó az egész Hortobágy. Szinte sirásra áll az ember szemé tőle. De kár, hogy a sirató könny nem elég harmat arra, hogy a kipasztult gyepet elevezzé öntözze.

Az apró legyek, tisztavirágok, sáskák milliói röpdésnek az asszu levegőben, mely forróbb a kemencénél. Nyommasztó, kétségbejítő sivárság mindenütt.

De a ki hónapok óta látja, megszokta már ezt a letarolt életteleniséget. Már föl se néz az égre, hogy a felhőket leasse, várja. Ugyis hiába való már az egek csatornáinak megnyílása!

Keserveset húz a csikós gazda a kulacsból és odaáll a siheder fiatalok közé s velük együtt rugja a port. Hiába, így szokás ez már a hortobágyi vásáron!

Allami iskolák.

Hazafias örömmel látjuk, hogy az utóbbi időben az országban egymásután építették az állami iskolákat, melyek hivatalosan a különböző felekezeti és nemzetiségi iskolákat kiszorítják. Mert, amilyen mértékben terjeszkedik a magyar állam a közoktatás terén, hatványozott mértékben veszíti el a lába alól a talajt a különböző nemzetiségi izgatás, mely éltető talajt leli azokban iskolákban, hol az állami ellenőrzés nem lehet eléggé intenzív. Minden új állami iskola egy-egy nagyobb területet foglal le a magyarság számára, minden új tanító egy-egy új felesküdt öre a hazafiságnak.

De emellett emberi szempontból is helyeslendő az állami iskolák felállítását, mert ez által sok esetben több kilométernyi uttól mentjük meg azokat a szánandó gyermekeket, akik farkasordító hidegben a harmadik faluba kénytelenek menni iskolába, mert olyan felekezethez tartoznak, melynek iskolája az ő szülőfalujukban nincs, szüleik pedig különböző okokból más felekezeti iskolába járatni nem akarják. És megindul napról-napra kora reggel a kis karaván, hátukon batyuval, melyben a déli élelmiszert és könyveket viszik, mennek a másik faluba, hogy az ő felekezetükhöz tartozó tanítótól tanulják az írás-olvasás mesterségét.

Természetesen utközben az ország-uton csapkodja őket az éj és hó és valószínűleg összefagyva érkeznek esténként haza, reszkelve, hogy holnap reggel újra meg kell tenni az utat, melynek a nagy hidegben szinte soha sem akar vége lenni. Hogy ez a vándorlás a tanításra magára is ártalmas, azt nem is kell külön bizonyítani. A tanító megszanja a naponta felig összefagyva érkező gyermekeket, megengedi nekik, hogy, míg a nagy hideg tart, otthon maradjanak. Természetes dolog, hogy ezalatt az idő alatt a gyermekek a tanulásban hátramarad.

Mind ezen bajokon segít az állami iskola, mely minden felekezeti színezettől ment és a melybe bármely vallásfelekezethez tartozó szülő szívesen adja gyermekét, mert tudja, hogy saját vallása szellemében hazafias érzésben lesz nevelve. A felekezetek tehát csak örömmel fogadják az állami iskolákat, melyeket egy nagy tehertől szabadítja meg.

Az állami iskola csak a nemzetiségeknek fáj és ellenük csak azok jajdulnak fel. Elnyomatásról, szabadság-elvonásról panaszkodnak és hangos jajveszékkeléssel valóssággal eget ostromolnak. Ez pedig nem baj. Mennél jobban jajgatnak a nemzetiségi agitátorok, annál erősebben fejlődik a magyarság és mennél több nemzetiségi iskolát zárnak be, annál erősebben vetettük meg alapját egy hatalmas magyar nemzeti államnak. Ezért üdvözlünk mi hazafias lelkesedéssel minden ujonnan épült állami iskolát.

* **Elhunyt főrendi házi tag.** Harthy István, a Tiszántúli ev. ref. egyházkerület gondnoka, főrendiházi tag tegnap délután kenderesi birtokán hirtelen meghalt. Az elhunyt gondnokot holnap délután 3 órakor temetik. Az egyházkerület a temetésen Dégenfeld József gróf főgondnok képviseli.

* **Hírek a sporttérről.** A vasárnap megtartandó versenyek iránt nagy az ér-

deklódás debreceni athletáink körében. Különösen a 100 m.-es futásra történt oly nagyszámu nevezés, hogy előfutamokra is lesz szükség. A 400 méteres futás és a súlydobás verseny már mérsékelt számu hívekre talált. A verseny érdekességét növeli az a körülmény, hogy a leggyengébbek is versenyezhetnek, mivel erejükhez mérten előnyt (handicap) kapnak, az aránylag legjobb versenyzőtől.

Foot-ball játékokban — kellő számu résztvevő hiányában rendszeres matchek nincsenek. Azonban a csapatok szervezése részvéltenség dacára is folyik.

Füleslabda játékot ezideig csupán a hatos csapatok gyakorolják.

Legforgalmasabbak a tennis-pályák mivel oly sport, hol a nők is kedvező esélyekkel szerepelhetnek. A vasárnapi versenyek sorában a tennis-verseny is sorra kerül.

* **Elbocsátott vasutasok.** A vasuti munkaszünetésből kifolyólag Demeter Ferencet huszonöt társával elbocsátották az államvasutak kötelekeiből. Demeter Ferenc tegnap aztán kérvényt nyújtott be a főkapitányi hivatalba, amelyben erkölcsi bizonyítványának kiállítását kéri, mert ennek alapján Amerikába szóló utlevelet akar szerezni, hogy az újvilágba hajozhasson.

* **Jármos ökrök a Hortobágyon.** Az ideai szárazság nagy veszedelmet zuditott a gazda közönségre. De a legnagyobb talán az, hogy a Hortobágyon a legelő szokatlan mértékben kiégett. A hortobágyi legelőkre kihajtott marha valóssággal csont és bőrre aszott. Ehez járult még a szájszűrés körömfájás. Közel 3000 jármos ökrök van zárlat alatt, melynek nincs mit enni a Hortobágyon és a zárlat miatt a tulajdonosok mégse hajthatják haza a jószágot. — Pedig már itt az aratás ugarolni is már régen kellett volna. — Ebben a sokszoros inségben Király Gyula gazdasági tanácsos Leidl Emil m. kir. törvényhatósági állatorvossal a földművelésügyi miniszterhez fordult, hogy segítsen a debreceni gazdákon. Tegnap jelentek meg Király Gyula és Leidl Emil Budapesten a miniszteriumban és kérték a zárlat feloldását, illetve a jármos jószág haza hajtásának megengedését. A miniszter, tekintettel a súlyos helyzetre, megengedte, hogy a gazdaközönség jármos ökreit a Hortobágyról szabadon haza hajthassa.

* **Csutorrai csata évfordulója.** Ma van a csutorrai csata évfordulója, amelyet az osztrák hadsereg 82000 emberrel Albrecht főherceg vezetése alatt 1866 június 24-én a majdnem kétszerannyi ellenséggel szemben megnyert. Ennek öröme háziezedünk — mely szintén része volt a győzelemnek — zenekarával ünnepi takarodót rendezett a város főbb utcáit bejárva. Az évforduló emlékére ma ünnepi mise lesz a róm. kat. templomban, amelyen résztvesz az egész helyőrség.

* **Dombok a Simonyi uton.** A Simonyi uton, Debrecen e páratlan szépségű

és elég jól gondozott utvonala mellett a gyalog és a kocsit között napok óta ott hever az összehordott szemét. Apró kis hegyecskék ezek, melyek nem díszítik a sétat helyet. Igen kérjük a városi mérnöki hivatalt, sziveskedjék az utmestert figyelmeztetni ezen dombok elhordására. Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy a tanács tegnap tartott ülésében elhatározta, hogy a nagyverdei csöszház mellett elvonuló árkot kisimitatja, jövőre pedig betömeti és mellé kerítést von. Ez pusztán azért nem vihető ki az idén, mivel nincs rá fedezet. Illetve dícséret a tanácsnak ezen határozatáért. Megjegyezzük még itt azt is, hogy egy kis utnyesegetés nem ártana a csöszházzal szemben levő kivetkőzlekedési vonalon sem, mert a Komlóssy Mihály féle kertnél a közlekedés, különösen este veszedelmes az egyenlőtlen talajon. Ez a kis utjavítás az árok tisztítással egyidejűleg megtörténhetnék.

*** A toloncok élelmezése.** A tanács nemrégén árlejtést hirdettet a rendőrség által letartóztatott foglyok élelmezésére. A tanács a tegnap tartott ülésében a beérkezett ajánlatok közül a Schvarcz Ede ajánlatát fogadta el Libermann Regina ajánlatával szemben.

*** Mit kapott az automobil győztes?** Lezajlott azaz automobilverseny, amelyet Gordon-Bennet serlegéért rendeztek az internacionális érdekelték. A német császár is kipihente már az izgalmakat a táviratok, melyeket II. Vilmos és Loubet elnök váltottak egymással, már be vannak szépen lajstonozva a két nemzet történelmébe. A győztes Théry neve híressé lett a világ minden pontján, ahol tudják, mi köze a benzinnel a kilométerhez. Felbukkan azonban a kérdés, hogy hát ki az a derék Théry? Azután mi haszna van neki ebből a diadalból. Azért a pusztá serlegéért bizony nem volt érdemes az életét kockára vetni, még akkor sem, ha ebből a serlegéből dicsőséget íszik. A kíváncsiak kedvéért feljegyezzük, hogy Théry ur éppen nem milliomos ur, mint ahogy a zsoké sem az. A gépe sem az övé, hanem azé a francia gyáré, amelynek Théry az első gépésze bizonyos illő fizetésért. A győzelmért azonban szép jutalmat kapott Théry kerék százszeker frankot. Ennyit ígért neki a cég, ha elsőnek hozza be a gépét. Második lett Jenatzy a versenyben; csak néhány szempillantás 200.000 márkájába került Jenatzynek, mert ennyit kapott volna jutalmul az ő gazdájától, a német automobilgyárostól, ha ő érkezik elsőnek. Hanem azért így is dicsőséges volt az ő eredménye s ha nem is kapott 200.000 márkát, az ő jutalma mégsem volt kevés.

*** Küzdelem oroszán és bika között.** A san-sebastiani fürdővendégeknek a nyáron szenzációs látványban lesz részük. Az ottani új bika arénában oroszán és bika közt rendeznek viadalt. Az oroszán nem valami állatkertben született szelíd példány, hanem hamisítatlan pusztai oroszán s a hamburgi Hagenbeek cég fogja szállítani. A bika is remek példány hat éves, hatalmas szarvakkal és nyekkal. A küzdelem egy 15 méter széles, ugyanolyan hosszú s megfelelő kalitkában lesz, úgy hogy az oroszánnak elegendő helye lesz a legnagyobb ugrásokra. Az oroszánt úgy idomítják hogy pár napig éhesztetik s azután egy fiatal bikát eresztenek be hozzá, melyet természetesen szét fog tépni. Azután három-négy ízben mindig nagyobb és erősebb bikával eresztenek össze, hogy végül méltó

ellenfele legyen a küzdelemre kiszemelt remek példánynak. Ez idomításra azért van szükség, mert az oroszán a fogságban többnyire gyáva szokott lenni.

*** Vecsey Feri Amerikában.** A kis Vecsey Feri, a kinek országot s legu óbbi londoni hangversenyei órási sikerrel jártak, legközelebb Amerikába megy hangverseny-körútra. A kis hegedűművészt imprezáriója, Grósz Sándor kötelezte harmadik hangversenyre. A csodagyermek a bevételek felét kapja meg, de esténként 1500 dollárt biztosítanak számára, azonkívül a művész és szüleinek utazási és szállodai költségeit is az imprezárió téríti meg.

*** Halálozások.** Debrecen városában az elmúlt napon a következők hunytak el: Bócz Mihály ág. ev. 83 éves, özv. Nagy Balintné szül. Asztalos Zsuzsanna ev. ref. 82 éves, Magyarósi Júliánna ev. ref. 3 hónapos.

*** Emlék ünnep.** Szép és megható emlékünnepet rendezett tegnap a tanítóképző ifjúsága boldog emlékeztető Kovács Lajos volt képezési igazgató halálának évfordulóján a Hatvan-utcai református sirkertben, az elhunyt igazgató sírjánál. A tanítóképző ifjúsága teljes számban megjelent a sírnál, hol az ifjúsági énekkar gyászdalokat énekelt, majd Erdy Károly mondott szép emlékbeszédet az elhunyt fölött. A kagylóes emlékünnepet az énekkar éneke fejezte be.

*** Belegyelőző pénztárak megvizsgálása.** A számadásokra kötelezett beteggyógyító pénztárakat tegnap vizsgálta meg Vetéssy Béla az iparügyosztály vezetője. Ot pénztár került vizsgálat alá, és pedig: a kerületi iparosifjak, az önálló munkás, a kereskedelmi és a pincér beteggyógyító pénztár. Vetéssy, — miután a számadásokat mindenképp a legnagyobb rendben találta — jegyzőkönyvet vett fel, melyet a kereskedelmi minisztériumba terjeszt fel.

*** Furcsa lakodalom.** Nem mindennap esik olyan lakodalom, mint a múltap Bazalben. Egy színész esküdtt örök hűséget egy színésznőnek. — Népszerű mind a kettő a bazaliek között: a színész mint a kómikus a hölgy pedig mint bájos és fiatal énekesnő. A lakodalomra a mátkapár meghívta az összes barátait és sok tisztelőjét. Vagy hatvanan lehetnek a vendégek s a jókedv, mint a hogy bohém társaságban szokott, csakhamar elérte a legnagyobb fokot. Az ebédet jóféle bazali vendéglőben ették meg s rá pezsgőt ittak. Az ebéd után a fiatal férj ezzel a rövid kérelemmel fordult a vendégeihez:

— Barátaim, önök megbocsátanak, ha néhány percet elvonulok a feleségemmel . . . valami meglepetést akarunk önöknek szerezni.

A vendégek élcelődve elbocsátották körükből a párt, amely elment. Azonban félóra múltán sem tértek vissza a házasok s ekkor nyugtalankodni kezdtek a vendégek. Keresték őket, de sehol sem voltak találhatók. Végre egy bérszolga levelet hozott:

Tisztelt barátaink!

Mint hogy önök oly sokat ették és ittak, amennyit az én erszényem nem bír el, nagy sajnálattal önökre bizzuk a lakodalom számlájának kiegyenlítését . . .

Nagyot néztek erre a levélre a vendégek, többen kacagva kifizezték a részüket, de a szegény színészek, akik a vendégek közt voltak, nem akartak fizetni.

Ebből esinos patália támadt; a vendéglős bezárta az ajtót és nem engedett eltávozni senkit, amíg a pénzt meg nem kapja. Végre is akadt egy bőkezű macenás, aki kimentette zavarából a társaságot.

A fiatal pár persze ezalatt már vonaton ült s elutazott megkezdési mészaheteit.

*** A japán gyermek neve.** Ha egy európai gyermeket kérdezzük meg, hogy mi a neve, az rögtön és gondolkodás nélkül megfelelhet rá, hogy: Pista vagy Laci. A japáni gyermek már nem felelhet meg ilyen hamarosan a kérdésre és legalább egy pillanatig gondolkodni kényszerül, hogy ugyan, hát hogy is hívják őt voltaképpen? Ennek pedig az a magyarázata, hogy a japáni gyermek nem ugyanazt a nevet viseli egész életén át, amelyet születésekor kapott. Az első nevet csak három esztendőig viseli, életének harmadik esztendőjében új nevet kap, amelyet tizenöt éves koráig viseli. A tizenöt éves japáni ifju már a férfikorba lép és akkor csereéli fel gyermek nevet azzal, amelyiket aztán mint férfi egész életén át viselni fog. Az ujszülött japáni gyermek megkeresztelése úgy történik, hogy három kis papírszeletre három nevet írnak a szülők, ezeket a papírszeleteket aztán vala melyik templomba viszik és ott imádságok mondása közben a levegőbe dobják, amelyik papírszelet legelőbb száll vissza a földre, azt a nevet kapja az ujszülött. Ezt a szokást a japániak, mint csaknem minden más régi népszokásukat, a kínaiaktól vették át.

LETZTER JOZSEF fényképész festészeti és fényképészeti műterem a Piac-utca 44. dr. Ujfalussy ház Alatt a fényképkiállítás a műterem kapubejárata mellett levő szobákban.

*** Könnyű nyári ingek és alsónadrágok Feketénél.**

Könyvedvelők figyelmébe. Egyesület saját könyvtárak, vagy egyes könyvek beállítását, passzparturát, valamint dísznuncákat is jutányos áron készít Antalffy Ferenc könyvkötő bőrdíszműves Piac-utca 31 a városbízzal szemben.

*** Új képes levelezőlapok, dupla színű díszes és egyszerű, 40 fényfelvételben, ismét előírás, előnyös áron, melyet kapott egyedi Pongrac Giza papkereskedésben, Debrecen, Bika szálloda mellett.**

*** Még élve érkező halakat készítenek először ma, pnteken este a Dreher, Márkus János-féle sörözőkban. A halakat ugyan a Tiszából szállítják s egy öreg halász hozza magával s a halászlét maga az öreg fogja készíteni. Este a halastélyen R. Károly teljes zenekarával nagy zeneestélyt rendez.**

SZÍNHÁZ.

— (Zilahy szerzőltet) Zilahy Gyula erősen szervezi új társulatát melyet 1905. okt. 1 én vonul majd Debrecenbe. A kolozsvári újság írja, hogy Zilahy Kolozsvárról szerzőltette Székely Andort, a kiváló hős és jellem színészt és feleségét, a ki jó zű komika. Szerzőltette továbbá P. Lukács Juliskát és Mátyás Kálmánt.

Lékötők és tolvajok a megyében.

— A csendőrség fogásai. —

Mialatt az illetékes helyen megindított mozgalom a városi csendőrség behozataláról egyre jobban tért hódít a józan belátású polgárság közt, a város külső területein a csendőrség minden zaj nélkül teljesíti kötelességét és végzi az ugynevezett sikerült fogásokat.

A debreceni csendőrség néhány jeles őrszervezője, akik már több büntényt derítettek ki, tisztán önbuzgalomból vállalkoztak olyan nyomozásokra, amikben semmi határozott fonál nem vezette őket és mint az eredmény mutatja, fáradozásukat siker koronázta.

Nagy szabású lékötések és tolvajlások történtek az elmúlt hónap folyamán Hajdúvármegyében, amelyekből ezrekre rugó károk hármoztak több gazdára.

Az esetekről és a nyomozás eredményéről az alábbi részletes tudósításban számol be munkatársunk:

*

Az elmúlt május hónap elején Virág István, Katora Antal, és Berkes István egykei lakosoknak egy kocsiját, három lovát és két lézserszámát ellopják.

Ladányi Imre törökszentmiklósi lakostól május hónap 6-án két lovat ellopják.

Kordován György hajdudorog lakostól május hónap 12-én éjjel két lovat lopják el.

Tóth Ferenc ugyanottani lakostól május hónap 22-én szintén lovat lopják.

Hódossy Sándor és Czurka Demeter debreceni csendőrszervezők önbuzgalomból indultak el nyomozására és kiderítették, hogy a lopásokat legnagyobb részben Lakatos Ferenc és Lakatos Lajos ismert nevű cigányok követték el. Ezeket azonban eddig még nem sikerült kézrekeríteni.

A lopott lovakat Sáfrány Imre derecskei lókupec, Sáfrány Sándor ugyanottani földműves, Bogdán József talpasi és Varga Sándor bereettyóujfalusi lókupeczeknél találták meg. Ezek közül kettő már büntetett előéletű. Ők az orgazdaságban bűnösök, bár Sáfrány Imre az egyik, Varga Sándor pedig a dorogi lólopásban is ludas. A nevezetteknek még azonkívül öt lovat találtak, amelyeknek nincs még gazdája. Megesett hogy több lovat eladtak — értékének felén is alól. Két 600 korona értékű lovat 260 koronáért adtak el. A náluk megtalált lopott holmik összes értéke 2416 korona.

Az ügybe belekerült még Szakács Kálmán hajdudorogi lakos és Bojtor István bereettyóujfalusi segédjegyző, akiket hamis járlat kiállításával vádol a csendőrség.

A négy tolvajorgazdát pedig a csendőrök bekísérték Debrecenbe és átadták az ügyésznek.

*

Simon Istvántól Pocsajban június hónap 9-én ismeretlen tettesek elemelték 32 párnát, 3 dunnát, 1 derékaljat, 3 szoknyát, 6 fejrevaló selyemkendőt, 1 lepedőt, 4 ágyszerítőt és egyéb házihoimit.

A nyomozást Szakál Károly és Sándor Gábor debreceni őrszervezők telje-

sítették, kiknek neve már több kiderített bűnügy kapcsán ismeretes. A tetteseket a hétvármegyére hirhedt Lakatos család tagjaiból kerítették kézre. Még pedig Lakatos József 65, Lakatos János 34, Lakatos Pinye 18, Rostás János 50 és Rostás Péter 18 éves cigányok személyében, kiknek mindegyike már büntetve volt.

A lopott tollból Debrecenben Czigler Joákhimnének 7 kgot 30 koronáért, Schirff Danielnak 9 kgot 31 kor. 60 fillérért adtak el a tolvajok.

A letartóztatott cigányokat a csendőrség bekísérte a debreceni ügyészhez fogházába.

*

Kardos Péter helyi lakostól május hónap 28-án 250 korona értékű két lovat vittek el, amelyek Nyiregyházán kerültek eladásra.

A tetteseket Szakál Károly és Sándor Gábor helybeli csendőrszervezők fogták el Barna Péter, Barna János és Tóth Kálmán földművesek személyében.

Bekísérték őket az ügyészhez fogházába.

Budapesti rendőri hírek.

Budapest, jun 23.

Egy 9 éves leányka öngyilkossága.

Psokesch Henrik gazdári hivatalnok Emma nevű 9 éves leánykája napokkal ezelőtt megszokott szülőinek Kálvária-tér 8. számú lakasáról, mert rossz bizonyítványt kapott az iskolában. Egy ismerős azonban ráakadt az utcán bolyongó kis leánykára és haza vitte. A kalandor leánykát szótétele miatt megdördülte az édesnyja a mire a kis leány kiszaladt a folyosóra és leugrott a III. emeletről. A mentők haldoklóva vitték a Szent István kórházba.

Eletunt banktisztviselő

Ma reggel egy fiatal 21 éves banktisztviselő akart megválni az életől. Máté Jenő miskolci születésű 21 éves banktisztviselő az illető, aki a Pesti Házai Első Takarékpénztár eszmőri-uti fiókjában volt alkalmazva mint gyakornok. A fiatal ember egy eszterdövel ezelőtt jött Budapestre Miskolcra, ahol az édesapja, Máté Lajos malomtulajdonos, törvényhatósági bizottsági tag, és tekintélyes szerepet játszik Miskolc város társadalmi életében. Máté Jenőt a fővárosba érkezése után nyomban alkalmazták a takarékpénztár eszmőri-uti fiókjában. A fiatal ember a fővárosban bátyjával Máté Dezső mérnökkel együtt lakott a Kerepesi ut 17. szám alatt egy Elekné nevű asszonynál. A fiatal ember szorgalmas, törekvő ifju volt, ahol mostanában akartak kinevezni. Tegnap este szokatlannul korán, már 7 órakor hazament és otthon is maradt. Este 10 órakor tért haza a bátyja, aki nyomban lefeküdt. Reggel 7 óra tájban Máté Dezső felébredt, öcsesét az ágyánál ülve ébren találta. Roppant sápadt volt és látszott rajta, hogy az éjszakát álmatlanul töltötte. A bátyja csodálkozva kérdezte meg:

— Hát te mit csinálsz?

— Fáj a fejem és nem tudtam aludni — válaszolta Máté.

A mérnök meglepedett a magyarázattal és újból elaludt. Fél 9 órakor lövés zajára ébredt fel. Megdöbbenve látta hogy az öcsese vérző mellrel eszméletlenül fekszik az ágyon és a kezében revolvert szorongatott. A fiatal ember mellbe lötte magát. Nyomban a mentőket hívták hozzá, akik a veszedelmesen sebesült fiatal embert a Rókus-kórházba szállí-

tották. Itt a rendőrség kihalgatta és Máté azt mondja, hogy a revolvert tisztította, és véletlenül sült az el. A bátyja azonban azt, hogy szerelmi bánatában lett életunt. A rendőri sajtóiroda az esetről a következőket jelenti: Máté Jenő miskolci születésű 21 éves bankhivatalnok ma reggel 9 óra tájban Kerepesi-ut 19. számú lakasán mellbe lötte magát. A mentők súlyos sebével a Rókus-kórházba szállították. Tettenek okát nem tudják.

EGYLET

* A Petőfi Dalkör t. működő tagjait felkérem, hogy folyó hó 24-én az az pénteken este 8 órára az egylet helyiségében pontosan megjelenni sziveskedjenek. Szathmáry György, kör gazda.

TAVIRATOR.

A japán-orosz háború.

Varsó, jun. 23. Az orosz-lengyel országban élő összes tartalékos tisztiek utasítást kaptak felsőbb hatóság részéről a mozgósításra.

Pétervár, jun. 23. A japánokat több érzékeny veszteség érte orosz részről. A vladivosztoki hajóraj torpedónaszádai több japán kereskedelmi hajót megfúrtak és elsüllyesztették.

Tokió, jun. 23. A japán hadsereg legutóbbi győzelmeinek hatása alatt egész Japán örömmámorban uszik. Az újságírók diadalmenetet rendeztek a győzelem örömeire, amely olyan nagyszabású volt, hogy ember emberhátán tolongott. A tolongásban tízankilenc embert agyon-gázoltak.

Öngyilkos tanuló.

Budapest, jun 23. A diáköngyilkosságok száma ismét szaporodott egygyel. Radakovszky József nyugalmazott táborsernagy tizennyolc éves tanuló fia Radakovszky András mellbe lötte magát. Sebébe rövid idő alatt behalt. Tettenek okát biztosan nem tudják. Csak sejtik.

Gabonatözsde.

Budapest, június 23. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátoit. Nyugodt rányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba 5 fillérért, a zárlatná gyöngén tartott áron. Egyébb gabonanevek változatlanok. Idő: borus.

TORVÉNYKEZÉS

§ Eremités Pál gyilkosait fölmentették. Három nap óta tartott lázas érdeklődés közepette a Sibul-fiúk pöre a szegedi esküdtszéken. Sibul Mladen és Sibul György állottak bírálk előtt szándékos emberöléssel vádolva. Azért ölték meg Eremités Pált, mert az atyjukat Sibul Prókát az anyagi romlásba döntötte. De nemcsak őket, de egész sereg embert tett tönkre Eremités. Mintegy 271 uzsora és csalási pör volt ellene folyamatban és ha ők nem, áldozatainak valamelyike csak megfosztotta volna életétől. A két testvér ez év január 5-én lötte le Eremités Pál nagyikindai képviselőt. De az elmúlt év őszén vették meg a revolvert. Ezt a körülményt hozta föl különösen Winkler István királyi alügyész ellenük az előre való megfontoltság terhelő bizonyítékul. Zsirus Lajos dr. ügyvéd pedig, a meggyilkolt jellemét erős világításba helyezve, a nagy elkeseredés és lelki föl-

indulás folytán elkövetkezett beszámíthatlanságot bizonyította védenői érdekében. Tegnap végre az ügyési és védői vizsonválaszok után ítéletre került a sor. Az esküdtek hosszantartó tanácskozás után hozták meg verdiktjüket, amely fölmentő volt. Az esküdtek határozata szerint Eremits Pál képviselő gyilkosai: Sibul Mladen és György bűnös ugyan az erős felindulásban elkövetett emberölésben, de tettük nem beszámítható, mert annak elkövetésekor beszámíthatatlan állapotban voltak. Ennek alapján a bíróság is fölmentette a vádlottakat és azonnal szabadlábra helyezte őket. Az ügyész az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentett be.

Rövid használat után nélkülözhetetlen. Igen alkalmas utazásoknál. Egészségügyi hatóság által megvizsgálva. Bizonyítvány kelt Bécsben 1887. júl 30-án

Kalodont

nélkülözhetetlen fogtisztító szer.

Előrangú higiénikusok elismerik, hogy egészségünk fenntartásánál nem nélkülözhető fogak és a szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hárihatók el az által. Ennél sikeresebbnek bizonyult a „Kalodont” mely az antiszeptikus hatással fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kintőben egyesíti.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utóda
Debrecen, kistemplom bazár Raktárra érkeztek Francia batist — Zephyr Mosó grenadin. Angol ruha vásznak Himzett és áttört batiszt. Mosó kretonok. Óriási választék!

Hajdusági Bajuszpedrő.



Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedrő használata által, mely legjobb az összes bajuszpedrő észitmények között. A bajuszt nem töri, nem épi, mindég szép állásban tartja és soha nem keményedik meg. Egy doboz 50 fillér Kapható:

Dr. Rötscnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél

DEBRECEN, Kossuth-utca 8. szám. Valamint Tóth Béla gyógyszerésznél

Kérjen mindenki

saját érdekében

Valódi Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

csak oly csomagokban, a melyek a Kneipp páter védjegyét és a Kathreiner nevet viselik, és kerülje gondosan a silány utáztatok elfogadását.

04.11/b



Erdő-Bénye

gyógyfürdő

Zemplénnvármegyében

A fürdőidény május 23 án kezdődik és tart szept. 15 ig.

Hatása: gazdag vas- és timsó-tartalmánál fogva kitűnő a nő betegségekben, sápkorban, idegbánalmakban görvénycórában, reumatikus és köszvényes bánalmakban szenvedőknek. Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és malarikus ajokban szenvedők részére. Gyógyhasználatra az az ujonnan fölépült fürdőlakóban, 20 fürdőszobában 4 porcellán- 4 réz- és 24 fakád van elhelyezve. Ezenkívül négy kisebb szoba a hidegvíz-gyógy-móddhoz rendeztetett be 2 káddal, 2 ülőkáddal olajos zuhanykészlettel, izzasztó kamarával, 2 pako ógygyal és a villamos fürdőhöz szükséges kiegészítéssel. Használhatók iszap-, sós- és villám fürdők masszázs-, izzasztó és hidegvíz-gyógy-móddhoz mindenfélé ásványvíz van készletben. A fürdővendégek elhelyezésére 7 épületben a hivatalos helyiségen s lakásokon kívül csinos berendezéssel s villamos csengővel ellátott 79 szoba áll rendelkezésére. Szórakozásra szolgálnak: csinos ét-, tánc-, olvasó- s nőiterek. Műgyűjtő, hírlapok, biliárd, társas- és torna-játékok, naponkint kétszeri térszene. Terjedelmes, árnyékos erdei sétautak. Kápo na. Fürdő-vendégház. Runyaszék József Varanórol Az étkezés olcsó és kifogástalan. Az izraelita vendéglő csinos, új verendás épületben van elhelyezve. Hazi gyógytár, posta és telefon állomás helyben van. Sürgönyök Erdőbenyére címzndők, ahol táviró állomás van Vasuti állomás: Személyvonatokhoz Erdő-Bénye fürdő. Gyorsvonatokhoz: Liszka Tolosva a honnan és hova jutányos bérkocsis közlekedés van berendezve Fürdőorvos: Asztalos Kálmán dr. Erdő-Bényéről. Bővebb felvilágosítással saivesen szolgál

A fürdőigazgatóság.



M. A. vasutak menetrendje
 1904. május hó 1-től.

Debrecenzől indul:

Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	3 30
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	8 57
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	2 07
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 31
P. Ladány—Nagyv. minden kedd.	d. e.	11 12
Csak P.-Ladányig	este	8 10
Csak P.-Ladányig motor menet	reggel	5 08
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56
Csak Szatmárig (gyorsv.)	e.	6 41
Csak Szatmárig teher v. szem.szal.		7 56
Szatmár—M. Sziget felé		2 50
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d.fj	2 07
Csak Szatmárig	real	5 10
Miskolc—Kassa felé	reg.	8 18
Miskolc—Kassa felé	este	6 56
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4 11
Csak Nyiregyházig	d. u.	2 19
	reg.	5 25
m. áll. v.-től		5 44
vásártérről		8 40
m. áll. v. től	reggel	8 09
vásártérről		8 16
m. áll. v.-től	d. e.	11 07
vásártérről		1 16
H.-Böszörmény —		4 25
B.-Sz.-Mihály felé	d. u.	4 28
vásártérről	d. u.	2 11
m. áll. v. től		2 21
vásártérről	este	6 46
m. áll. v. től		6 53
vásártérről	reggel	4 36
Füzös-Abony felé m. áll. v.-től		4 56
Füzös-Abony felé vásártérről		4 06
Óhat-Köcs—Polgár felé m. áll. v.-től	d. u.	4 23
Óhat-Köcs—Polgár felé vásártérről	reg.	9 35
Derecske—Nagy-Léta felé		4 31

Budapestre érkezik

A reggel 8 ó. 57 p.-kor induló gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 07 p.-kor induló sz. v.	este	6 40
Az este 10 ó 31 p kor induló sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy. v.	este	9 35

Budapestről Debrecenzé indul:

A d. u. 12 ó. 06 p.-kor érkező gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érkező sz. v.		9
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy. v.	d. u.	2
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező sz. v.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező sz. v.	d. u.	9 15
(P. Ladányig gy. v. átszállítással)	d. u.	12 48

Debrecenzébe érkezik:

Budapest felől gy. v.	d. u.	3 29
Budapest—Nagyvárad felől	este	6 26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 24
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	2 15
Csak P.-Ladányig	reggel	7 45
Csak P. Ladánytól motor menet	reggel	5 08
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reggel	7 26
Csak Szatmár felől	reggel	6 46
Csak Szatmárol g. v.	d. e.	11 37
" M. Sziget "	d. u.	2 55
" " " " gy. v.	este	10 11
M.-Sziget—Szatmár felől	este	6 40
Csak Szatmárol	reggel	8 04
Kassa—Miskolc felől	d. e.	1 31
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	este	7 50
Kassa—Miskolc felől	d. u.	3 48
Csak Nyiregyhárol	reg.	7 33
vásártérről	reg.	7 40
máv.-hoz	d. e.	1 15
vásártérről	d. e.	1 22
máv.-hoz	este	6 06
B.-Sz.-Mihály—	este	6 12
H.-Böszörm. felől	este	9 51
vásártérről	este	1 57
máv.-hoz	d. u.	1 46
vásártérről	d. u.	3 52
máv.-hoz	d. u.	2 3
F.-Abony felől vásártérről	d. u.	3 34
" " " " máv.-hoz	d. u.	5 25
Óhat-Köcs—Polgár felől vásártérről	reggel	7 44
" " " " máv.-hoz	reggel	7 54
Derecske—Nagy-Léta felől	reggel	7 15
" " " "	d. u.	3 18



Fényképező gépek s minden hozzá való kellékek. — Teljes lawn tennis és lovagló felszerelések. — Mindennemű utazási cikkek és bőrök. — Solingeni zsebkések és ollók. — Férfi ingek, kalapok, nyakkendők nagyválasztékban kaphatók

Borsos Kata

műipar- és férfi divat üzletében

Debrecen, városház.

Legrégibb és legnagyobb butoraktár DEBRECENEN.

BUTOROK

a legnagyobb választékban, jutányos áron, izléses és legszolidabb kivitelben csakis

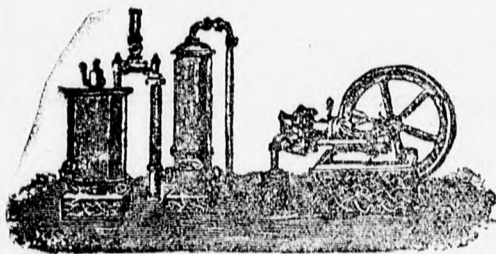
Killer Ede

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál DEBRECEN, tópiac, a főútszélen szemben kaphatók, hol úgy a legszerűebbek mint a legdiszesebb menyasszonyi kelengyék, szobaberendezések sédiszítések kifogástalanul esz. közöltenek.

Kertek kiültetési ideje megérkezvén elhivom tisztelt virág kedvelő közönséget hogy kertészeti te-
lepemet megtekinteni kegyeskedjenek ahol minden
kigondolható növények szép erőteljesek és nagy
mennyiségben legnagyobb választékban olcsó áron
kaphatók!
vásárolt növények haza szállítanak esetleg ki is ültetnek.
Tömeges látogatásért esedezve vagyok teljes tisztelettel
Facsejt János.
Telepem: Margit fürdővel szemben, Ferenc József ut 6 szám
alatt van Debrecenben.

DÉNES B. BUDAPEST, VI., Váci-körút 61

Braun és Klasek utóda P. W. E. mérnök.



kir. szab. gép és motorgyárának magyar
országai vezérképviselője és raktára.
legújabb rendszerű benzín-, gáz-, petrolin- és gőz
MOTOROK 2-100
Benzin- és Petrolin-Lokomobilok 2-20 PHW.
Ugyanezen motorok szívógáz-berendezéssel ellátva az üzemi-
ségeket löerőnkint és óránkint 2-8 fillérel
olcsó árak és kedvező fizetési feltételek. — Árjegyzék
igyen és bérmentve. Szó id vidéki képviselők alkalmazhatnák

Saját érdekében hirdessen kiárólag LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54. Szakavatottak Pontozási

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb lezopfürdővel, pompás ásványvíz-uzsodákkal, kő- és kádfürdővel.

200 kényelmes lakosztóval.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESEBB

REPARATOR

a KRIEGNER-féle

1 Öveg 2 korona, kis Öveg 1 kor.

Főraktár: KORONA - GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSEI
• ELŐZÉKENYSÉGI •

BZERENŐSE-NAPTÁR
INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.

110,000 sorsjegy, 65,000 nyer. — Nyeremények Összege 14.459,000 korona.

A Kisbirtokosok

Országos Földhitelintézet

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses állag-
levél-kölcsönöket, melyek után

Éves törlesztés:	2% levetéssel:
50 évre a 1000 kor. 5.40%-ra	50 évre a 1000 kor. 5.20%-ra
40 : : 5.80%-ra	40 : : 5.60%-ra
30 : : 6.50%-ra	30 : : 6.20%-ra
20 : : 8.00%-ra	20 : : 7.50%-ra

Fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az intézet
díjmentesen ad.

PLATTSCHER WILMOS
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút)

HOTEL PARIS SZÁJLODA

Szállósa: BIRON PÁL.

BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 25. SZ.

190 szoba 2-20 K-51 fejébe káoszálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

Vidékiek kedvence találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú éttermei

Budapest, VI., Andrásy-út 39.

Külön magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

REMINGTON

FEJLEMULHATATLAN

IRÓGÉP

ÚJ MODELLEJE
megjelent!

PROSPEKTUST KÜLD

GLOGOWSKI ÉS TÁRS

BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

LEGKÖRLETESEBB

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a CZERNY-féle

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legsikeresebb gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavar stb. ellen.

Megalapítója és egyedüli képviselője:

D. KOVÁCS J. fővárosi orvos.
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRUT 18. SZ. I. EM.

Az egyedül létező valódi angol

SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-féle valódi angol
mely azonnal eltávolít minden szepit, májfoltot, pattanást, mi-
nőseert stb. és az arcnak üdöséget, fiataloságot kölcsönöz.
Hölgyeknek nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára 2- K, hozzá ugorka-szappan 1- K, pader 2- K.

Postai szétküldés naponta.

Főszétküldési hely: Balassa Kornél gyógyszerháza:
Budapest — Erzsébetfalva.

Versenyen
kiváló olcsó árak!

Elsőrangú angol és francia
sál ruha-kelme-különlegességek áruháza

LEON és OLAH

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.

Mindkét az ország minden részébe
ingyen és bérmentve
küldenek

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST
V., Lipót-körút 7.

Benzin- és
petrolin-
motorok

Szívógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Ezernyi berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek.

BÉCS
Dresdnerstrasse 70-82.

Benzin- és
petrolin-
lokomobilok